

SVENLJUNGA
KOMMUN

modell

plan

policy

program

regel

regel

Beslut om bildande av
Naturreservatet Buttorps forsar i
Svenljunga kommun

riktlinje

rutin

strategi

taxa

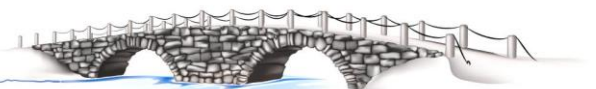
.....
Beslutat av: Kommunfullmäktige

Beslutandedatum: 2018-04-16 § 80

Ansvarig: Kommunekolog

Revideras: Vid behov

Följas upp: Årligen

Innehållsförteckning

Bilagor	2
Uppgifter om naturreservatet.....	3
Beslut om bildande m.m.....	3
Syftet med naturreservatet.....	4
Skäl för beslutet.....	5
Beslut om föreskrifter.....	5
A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark och vattenområdet.	5
B. Föreskrifter om att tåla visst intrång	6
C. Föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet.	7
Bedömning och motivering	8
Beskrivning av naturreservatet	8
Motivering av beslutet samt förtydligande av föreskrifter.....	8
Konsekvensutredning.....	10
Beslutets förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser.	10
Ärendets handläggning.....	11
Upplysningar	14
Ersättningstalan.....	14
Kungörelse	15
Hur man överklagar	15

Bilagor

Bilaga 1.	Översiktskarta
Bilaga 2.	Beslutskarta
Bilaga 3A+3B.	Kartor till föreskrifter
Bilaga 4.	Skötselplan
Bilaga 5.	Sakägarförteckning
Bilaga 6.	Samrådsredogörelse, M Carlsson
Bilaga 7.	Sändlista

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Naturreservatet Buttorps forsar
NVR ID:	2045637
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Svenljunga
Ungefärlig mittpunkt:	N 6386113, E 127586 SWEREF99 13:30
Lägesbeskrivning:	2 km norr om Sexdrega samhälle
Fastigheter och ägare:	Enligt sakägarförteckning (bilaga 5)
Nyttjanderättsinnehavare:	Enligt sakägarförteckning (bilaga 5)
Areal (ha):	18,5 hektar varav 5 hektar vatten
Förvaltare:	Svenljunga kommun
Natura 2000-beteckning:	Ej aktuellt
Naturgeografisk region:	Sydsvenska höglandets västdel

Beslut om bildande m.m.

Svenljunga kommun förklarar det område som avgränsats på kartan i bilaga 1 som naturreservat. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808).

Naturreservatets gränser ska märkas ut i terrängen.

Namnet ska vara Naturreservatet Buttorps forsar.

Beslutet riktar sig till allmänheten, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Svenljunga kommun har tidigare beslutat om följande områdesskydd som berör det nu bildade naturreservatet:

- Interimistiskt förbud, enligt Miljöbalken 7 kap § 24 den 2013-10-21, dnr 2013.035-435
- Förlängning av interimistiskt förbud, enligt Miljöbalken 7 kap § 24, den 2016-10-02, dnr 2013.035-435.

Svenljunga kommun beslutar att ovanstående beslut om interimistiskt förbud ersätts med nu aktuellt beslut om naturreservat när detta vunnit laga kraft.

Svenljunga kommun är förvaltare av naturreservatet.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- Bevara och utveckla de biologiskt värdefulla biotoperna kring Buttorp.
- Bevara, restaurera och underhålla uppväxtmiljöer, vandringsvägar och lekområden för öring.
- Bevara goda förutsättningar för ett rikt vattenanknutet fågelliv med karaktärsarter såsom forsärla, strömstare och drillsnäppa.
- Bevara och utveckla biotopens förutsättningar för andra skyddsvärda arter, som t.ex. flodpärlmussla och utter, så att de kan etablera sig.
- Medverka till att en hög ekologisk status enligt EU:s ramdirektiv för vatten uppnås och sedan bibehålls.
- Tillgängliggöra kunskap och informera om områdets värden.
- Tillgängliggöra området för de boende i Sexdrega samhälle, resten av kommunen samt besökare, med möjlighet till sportfiske.
- Bevara och utveckla förutsättningarna för de värdefulla naturtyperna lövsumpskog samt ädellövskogar.

Naturreservatet innehåller också fornlämningar och andra kulturhistoriska element, vilka genom förvaltningen av naturreservatet ska synliggöras och utgör viktiga element för att förstå landskapets utseende och funktion.

Syftet ska tryggas genom att:

- Återställa forsen genom att riva ut vandringshinder.
- Sköta lekbottnar så att där finns bra lekgrus och goda förutsättningar för öringens lek.
- Placera ut block och stora stenar i vattendraget för ståndplatser samt variationsrika vattenmiljöer, och därmed gynna öringens uppväxtområden.
- Skapa goda förutsättningar för fiske- och naturturism.
- Skydda trädmiljöer mot avverkning i produktionssyfte och bibehålla eller öka lövinslaget.
- Sköta områdets landmiljöer så att det skapas en rik lövblandskog med gamla träd och rikligt med multnande ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier.
- Fylla igen diken för att återskapa naturliga flöden och sumpskogar.
- Anlägga och underhålla anordningar för friluftslivet.

Naturreservatets syften styr vilka föreskrifter (regler) som gäller i naturreservatet och ifall skötsel behövs för att syftena med naturreservatet ska kunna uppfyllas.

Skäl för beslutet

Skälen för reservatet är att bevara och utveckla kärnområdet i en sammanhållen, 3 mil lång värdefull åsträcka utan definitiva vandringshinder och barriärer. Skälen är också att gynna den stationära och storvuxna Åtranöringen, samt att tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Vid Buttorp finns en av södra Sveriges få naturliga forsar av sin storlek. Buttorpsforsen har en naturlig kvill med trädbevuxna små öar. Naturligt strömmande och forsande vattendrag är avgörande för öringen. Antalet öringar har minskat drastiskt i antal i Åtran sedan senare halvan av 1900-talet. Karaktärsarter för naturliga vattendrag och forsande vatten som drillsnäppa, forsärla och strömstare häckar inom reservatet.

Åtran vid Buttorp omges av lövskogar med betydelse för biologisk mångfald. Inom reservatet finns flera signalarter för skyddsvärd skog och skyddade arter som groddjur och orkidéer.

De vackra miljöerna kring Buttorp vid Åtran är viktiga närrekreationsmiljöer för de närboende och ett betydande område för fisketurism.

Området skulle påverkas mycket negativt om strandskogarna avverkades. Strandskogarna ger skugga och näring till vattendragets organismer och stabiliserar strandzonen.

Strandskogar är bland de artrikaste naturtyper som vi har i Sverige.

Utbyggnad av vattenkraft eller andra åtgärder i vattendraget som innebär rensning av åfåran eller som minskar vattentillgången i den naturliga åfåran påverkar alla de arter som är beroende av naturligt forsande vattendrag och kvillmiljöer.

Återställning av tidigare påverkade delar av vattendraget, främst forsarna, och att gynna lövträd genom gallring av gran och i viss mån sly är mycket positivt för områdets naturvärden.

Beslut om föreskrifter

Föreskrifter för markägare och allmänhet

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark och vattenområdet.

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Uppföra byggnad eller anläggning.
2. Utnyttja vattnet för vattenkraft eller avleda vatten.
3. Anlägga väg.
4. Uppföra mast, antenn, torn, vindkraftverk eller liknande.
5. Anlägga luft- eller markledning.
6. Stängsla och hägna på annan plats än i betesmarker.

7. Borra, gräva, schakta, utfylla, tippa, dika eller dämna.
8. Avverka skog, eller utföra annan skogsbruksåtgärd.
9. Ta bort träd.
10. Ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle. Träd som har fallit eller riskerar att falla över vägar, stigar eller villatomter får flyttas till annan plats inom reservatet.
11. Plantera in främmande djur- eller växtart. Gäller ej utplantering av öring eller flodpärlmussla som har godkänts av Svenljunga kommun och Länsstyrelsen Västra Götaland.
12. Bedriva täkt i någon form.
13. Gödsla skogs- eller äng/betesmark.

Föreskrifter enligt A ovan gäller inte i följande fall:

- *När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför åtgärder som behövs för naturreservatets vård och skötsel och som framgår under B.*
- *Vid reparation och underhåll av befintliga vägar och ledningar.*

Fiske, kräftfiske och jakt regleras inte i reservatsföreskrifterna. Svenljunga kommun deltar i Fiskevårdsområdenas "öringgrupp". Öringgruppen består av representanter från 4 fiskevårdsområden samt kommunen, för att ha en enhetlig förvaltning av ätranöringen.

Kommunen får enligt 7 kap 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade reservatsföreskrifter.

B. Föreskrifter om att tåla visst intrång

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas.

1. Utmärkning av naturreservatet i terrängen.
2. Skötsel av stigar samt uppsättning av informationstavlor och bänkar.
3. Gallring, röjning och grävning av sandblottor på land, samt skötsel av åbottnen.
4. Avverkning av träd för att gynna den biologiska mångfalden.
5. Genomföra undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.
6. Anläggning grillplats.
7. Renovering och skötsel av bron, samt utrivning av dämme.
8. Återställning av kvill samt flottledsrensat vattendrag. Block som ej utgör viktig kulturlämning får flyttas ner i ån.
9. Igentäppning eller igenfyllning av diken i sumpskogen.

I den till detta beslut hörande karta (bilaga 3A) framgår i detalj var anordningar ska utföras och åtgärder vidtas gällande B1, B2 och B6.

I den till detta beslut hörande karta (bilaga 3B) framgår i detalj var anordningar ska utföras och åtgärder vidtagas gällande B3, B4, B7, B8 och B9.

Utrivning av dämme kräver tillstånd enligt miljöbalken. Kommunen kan enligt miljöbalken, 28 kapitel 10§, Särskild tvångsrätt för vattenverksamhet, söka tillstånd hos mark- och miljödomstolen på fastighet som tillhör någon annan.

Enligt Lag 1998:812 med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet, 2 kapitel 5§, har kommuner rådighet att bedriva sådan vattenverksamhet som är önskvärd från allmän miljösynpunkt och som främjar fisket.

C. Föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet. (Föreskrifter enligt Miljöbalken 7 kap. 30§)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Framföra motordrivet fordon annat än över bron. Föreskriften gäller inte mark och sakägare vid skötsel enligt skötselplanen eller skötsel av anläggningar, eller skötsel och renoveringsarbeten av bron.
2. Utplantera främmande växt- eller djurart. Gäller ej utplantering av öring eller flodpärlmussla som har godkänts av Svenljunga kommun och Länsstyrelsen i Västra Götaland.
3. Göra upp eld på annan plats än anvisad.
4. Skada eller ta bort döda träd eller vindfällan.
5. Samla in mossor, lavar, insekter och gräva upp/plocka kärleväxter.
6. Skada eller göra åverkan på levande och/eller döda träd eller buskar.
7. Ställa upp husvagn eller husbil.
8. Tälta eller övernatta inom reservatet.

Föreskrifter enligt C ovan gäller inte i följande fall:

- *När förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, utför åtgärder som behövs för naturreservatets vård och skötsel och som framgår under B.*
- *När kommunen eller den kommunen utser, genomför naturinventeringar eller undersökningar vilka även kan innebära insamling av arter i vetenskapssyfte.*

Fiske, kräftfiske och jakt regleras inte i reservatsföreskrifterna.

Bedömning och motivering

Beskrivning av naturreservatet

Buttorp ligger strax norr om Sexdrega samhälle i Svenljunga kommuns norra delar. Naturreservatet utgörs främst av ån Ätran med stränder. I reservatet finns tre forsar. Buttorpsforsen, i de centrala delarna av reservatet, är den största av forsarna.

De högsta naturvärdena inom reservatet finns i Buttorpsforsen med dess kvill och de naturskogsartade blandädellövskogarna som omger den. Även strandskogarna norr om forsen har höga naturvärden, bland annat blandsumpskogar och källmarker.

Vid inventering inför reservatsbildningen hittades ett flertal naturvårdsarter, samt signalarter för skyddsvärd skog, bland annat korallrot, drillsnäppa och kärrfibbla. Även karaktärsarter som strömstare och forsärla häckar inom reservatet.

Vid Buttorpsforsen finns flera byggnadsrester av äldre tiders kraftutvinning. På den västra sidan finns rester av en kvarn och på den östra kan man se ruinerna av den såg som tidigare fanns där. Forsen är idag ett partiellt vandringshinder på grund av en äldre dammbyggnad under bron.

I reservatet mynnar Hålabäcken som är en viktig lek- och uppväxtplats för öring.

Det finns två luftledningar dragna över Ätran och genom reservatet.

Motivering av beslutet samt förtydligande av föreskrifter

I punkterna A1- A13 samt C1-C8 förbjuds sådana aktiviteter som kan påverka områdets naturvärden negativt eller störa den naturliga utvecklingen hos områdets naturtyper, växter och djur. Punkt A6, A1 samt C7-C8 kan även påverka friluftslivets möjlighet att använda området.

I punkt A2 förbjuds all form av utnyttjande av vattnet för vattenkraft som kan minska fiskar och andra arters möjlighet att röra sig fritt i vattendraget. Fria vandringsvägar för arter gör att deras möjligheter att hitta lämpliga biotoper för reproduktion eller uppväxt ökar. Naturligt forsande och kvillande vattendrag är mycket värdefulla och rika på olika habitat och substrat för många arter. Åtgärder som minskar denna naturtyp är förbjudna. Anmälan om vattenverksamhet för åtgärder i vattenområde ska alltid göras till Länsstyrelsen.

I punkterna A3-A5, A7, A12 anges de förbjudna åtgärder som ianspråk tar mark och kräver att vegetation i större utsträckning tas bort. Detta skulle skada de värdefulla kantskogarna som är så betydelsefulla kring ett vattendrag. Även upplevelsevärdena för friluftslivet av den orörda naturen skulle bli påtaglig.

A8-A10 anger att det är förbjudet att skada de värdefulla kantskogarna. Även döende eller döda träd har en mycket viktig roll att spela i det naturliga ekosystemet. Bristen på död ved i landskapet och i reservatet är stor. Till skydd för skogarnas höga naturvärden krävs att de inte utsätts för någon form av skogsbruk utan att man tillåter dem att utvecklas fritt framöver. Genom bildande av ett naturreservat säkerställs detta.

.....

För att bevara de lövdominerande skogarna är det också viktigt att man genom skötselåtgärder motverkar att granen blir alltför dominant. Genom bildandet av ett naturreservat möjliggörs att en sådan skötsel kan finansieras och samordnas av Svenljunga kommun.

Uppkommer insektskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet, ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

Dispens för att underhålla skjut- och siktgator medges för röjning av klenare sly och kvistar. Klenare sly och kvistar har sällan hunnit utveckla sådana naturvärden att åtgärden är skadlig.

Dispens medges även för att avlägsna träd som riskerar att skada byggnader, eller bron.

Träd som är under 2 meter och som står på eller intill bron får utan samråd avlägsnas av fastighetsägaren eller den som är utsedd av att sköta bron. Även ris och död ved som fastnat under bron får avlägsnas utan dispens av kommunen så länge den omgivande biologin inte störs. Var försiktig med häckande fåglar som bor under bron, dessa får inte störas.

I punkt A6 förbjuds att stängsla eller hägna på annan plats än i betesmarker. Dispens för nya betesmarker kan bli aktuellt i skötselområde 4. Om nya stängsel eller hägnader inom reservatet behövs av någon anledning kan de eventuellt villkoras om grindar eller andra anordningar för friluftslivets möjlighet att passera finns.

I punkt A11 och C2 förbjuds utplantering av växter och djur, med undantag för tillståndsgiven inplantering av fisk och flodpärlmussla. Inplantering av växter och djur i reservatet kan störa den naturliga utvecklingen av de vegetationstyper och det växt- och djurliv som reservatet syftar till att bevara och främja. Signalkräfta finns inom reservatet och har sedan 2016 klassats som invasiv art. Andra myndigheters regler kring signalkräfta gäller.

I punkt A13 förbjuds gödsling av skogs- eller ängs-betesmark då detta påverkar den naturliga floran.

I punkt B1, B2, B6 medges utmärkning av reservatet, uppsättande av informationstavlor och iordningsställande/underhåll av anläggningar för friluftslivet. Information om reservatet samt anläggningar för friluftslivet bedöms idag ofta som angeläget för att tillmötesgå det rörliga friluftslivet.

I punkt B3, B4, B7, B8 och B9 medges skötsel och restaurering av naturvärdena i reservatet. Dessa naturvärden kräver skötsel eller restaurering för att kunna bibehållas eller utvecklas, och behövs därför för att syftet med naturreservatet ska kunna uppnås.

Restaurering av kvill samt utrivning av dämme får inte skada kulturlämningar. Anmälan eller tillstånd enligt 11 kapitlet miljöbalken krävs.

Åtgärder enligt B9 får inte påverka hydrologin utanför reservatet på ett sätt som skadar allmänna eller enskilda intressen. Anmälan eller tillstånd enligt Miljöbalken 11 kap krävs för åtgärderna.

I punkt B5 medges undersökningar för uppföljning. Forskning och uppföljning ingår som en naturlig del i reservat av denna karaktär.

I B7 medges att renovering och skötsel av bron ska tålas. Åtgärder på bron kan kräva tillstånd enligt 11 kapitlet miljöbalken.

I punkt C1 regleras terrängkörning. Terrängkörning regleras i huvudsak i terrängkörningslagen, men förtydligas i denna föreskrift. Föreskriften syftar till att minimera skador på mark och vegetation.

I punkt C4 och C6 förbjuds försakande av skada på levande och döda träd, buskar och stubbar. Skogens träd är betydande för reservatets värde och får inte skadas.

I C5 förbjuds att samla in mossor, lavar, insekter och eller gräva upp/plocka kärlväxter.

I punkt C7 och C8 förbjuds att ställa upp husvagn/husbil, tälta eller övernatta i reservatet då detta kan störa det rörliga friluftslivet samt skada naturvärden på platsen.

I punkt C3 anges att det är förbjudet att elda på annat än angiven plats. Detta för att minimera risken för skador på närstående träd eller att elden ska sprida sig.

Fiskeregler för fisk och kräftor regleras inte i reservatsföreskrifterna.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Svenljunga kommun att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB innebär så begränsade kostnadsmissiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för konsekvensutredning av regelgivning.

Beslutets förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser.

Riksintressen:

Inga riksintressen berörs

Översiktsplan:

I Svenljunga kommuns översiktsplan, ÖP -94, beskrivs både övre och nedre Buttorpsforsen. Nedre Buttorpsforsen bör bevaras på grund av sin betydelse för friluftsliv, landskapsbild och fauna. Övre Buttorpsforsen bedöms ha mycket stora bevarandevärden.

Regionalt värdefulla vatten för natur:

Från övre Buttorpsforsen, ca 300 meter nedströms bron, och upp till Åsunden är Ätran utpekad som regionalt värdefullt vatten av Länsstyrelsen. Skyddsvärdena är öring och fågelfauna; kungsfiskare, strömstare och forsärla. Hotbilden är vandringshinder, vattenreglering och skogsavverkning.

Värdefullt vatten, Fiskeriverket

Ätran är utpekad som nationellt värdefullt vatten enligt kriterierna i Nationell strategi för skydd av vattenanknutna natur- och kulturmiljöer, rapport 5666, mars 2007. Skyddsvärd stam av storvuxen strömstationär öringstam nämns i utpekandet.

Miljömål

Naturreservatet utgör ett led i arbetet med att uppnå det av riksdagen antagna miljömålet Levande sjöar och vattendrag, Levande skogar, samt Ett rikt växt- och djurliv.

Intresseprövning

Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående mark- och vattenanvändning att avsevärt försvåras. Svenljunga kommun bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken finner Svenljunga kommun att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Hushållningsbestämmelser

Naturreservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken och med den för området gällande översiktsplanen.

Ärendets handläggning

I Ätran har den ovanligt storvuxna Ätranöringen länge varit känd. Under 1900-talets senare halva har dess bestånd kraftigt minskat. Fiskeförbud på den infördes och Fiskeriverket skrev 1990 en översiktlig fiskevårdsplan för Ätran på sträckan Forsa-Ljungafors.

I Fiskeriverkets plan påpekades bl.a. att "större vattendrag med strömmande vatten och en naturlig öringstam som dessutom producerar stora öringar, är av olika skäl en sällsynthet i södra Sverige". Idén om att skapa ett längre sammanhängande öringvatten inklusive att förbättra Ätranöringens lek och uppväxtbiotoper har funnits under lång tid hos fiskevårdsområdena i Svenljunga kommuns norra delar. Hösten 2003 kontaktades kommunekologen i Svenljunga kommun av ordföranden i bl.a. Säkens fiskevårdsområde och i samband med detta föddes idén om att starta ett öringprojekt i Ätran, vilket sedermera kom att kallas "Projekt Ätranöring".

Hösten 2005 skickades den första ansökan in till Länsstyrelsen för "Projekt Ätranöring". En förstudie och åtgärdsplan skulle tas fram, och åtgärder från nämnda plan sedan genomföras. 2008 blev rapporten klar, "Åtgärdsplan för öring (*Salmo trutta*) i Ätran och dess biflöden på sträckan Forsa-Ljungafors", Per Sjöstrand, 2008.

2008 inleder fastighetsägaren av Buttorp 2:6 mfl en process om att ansöka om tillstånd till uttag av vattenkraft i Ätran vid Buttorpsforsen, och 2009 skickas en ansökan in till Mark- och miljödomstolen. Under 2011 återtog fastighetsägaren ansökan från mark- och miljödomstolen. Då inleddes en diskussion om att bilda ett naturreservat för att skydda forsen.

Under februari 2012 kontaktas kommunen av företrädare för fastighetsägaren till Buttorp 2:6 och meddelar att fastighetsägaren avser att lämna in en ny ansökan om vattenkraft.

2012-10-19 inkom Tommy Williamsson och Christian Lindgren, Hillared med ett medborgarförslag om att bilda ett kommunalt reservat i Buttorp.

2013-04-29 beslutar Kommunstyrelsen att ställa sig positiv till reservat men att invänta bättre kommunal ekonomi.

2013-06-04 inkommer till kommunen kopia på ansökan om tillstånd till vattenkraft i Buttorp.

2013-10-22 beslutar Kommunstyrelsen i Svenljunga genom delegation till Miljö- och byggchefen om ett interimistiskt förbud i Buttorp för att skydda området inför kommande reservatsbildning.

Under 2014 gjorde Naturcentrum en förstudie inför reservatsbildningen. Den gav kommunen vägledning inför reservatsbildningsprocessens fortsatta planering och genomförande.

Under 2015 tog Naturcentrum fram ett förslag till skötselplan för reservatet. Sökanden av tillstånd till vattenkraft i Buttorp återtog sin ansökan från domstolen.

Under 2016 har beslutsdokument och kommunens förslag tillskötselplan tagits fram och varit på samråd hos övriga myndigheter. Utstakning av preliminära reservatsgränser har gjorts i fält.

Under 2017 har samråd med sakägare genomförts. Ett företag från Naturvårdsverkets avropslista har värderat intrånget av reservatet, värderingen är godkänd av Naturvårdsverket. Ett annat företag från Naturvårdsverkets avropslista har kontaktat de berörda markägarna för förhandling. Förhandling pågår. Förslag till beslut om naturreservatet Buttorps forsar har skickats ut till sakägarna för föreläggande om yttrande enligt förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, §24. Samtliga sakägare har mottagit förslaget och getts möjlighet att yttra sig.

Samråd med andra myndigheter

Förslaget till naturreservat har remitterats till Sveriges geologiska undersökning (SGU), Skogsstyrelsen, Länsstyrelsen och Trafikverket. Följande synpunkter har kommit in:

Länsstyrelsen i Västra Götaland:

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att flera av åtgärderna i skötselplanen kan komma att kräva tillstånd eller anmälan om vattenverksamhet enligt 11 kap miljöbalken.

Länsstyrelsen har ett antal mindre redaktionella synpunkter angående rubriken på förstasidan, formulering i syftet samt formulering i åtgärdslistan.

- Svenljunga kommun ändrar i texten enligt Länsstyrelsens synpunkter.

Dämning eller igenväxning av dike får inte störa andra allmänna eller enskilda intressen. Tillstånd eller anmälan enligt 11 kap miljöbalken kan behövas för åtgärden.

- Svenljunga kommun ändrar i texten så att detta förtydligas där.

Trafikverket:

Bänkar och annat oeftergivligt material ska placeras utanför säkerhetszon, i detta fall mer än 7 meter från vägområdet. Bänkar ska inte kunna nås, och informationstavlan inte kunna läsas från den allmänna vägen.

- Svenljunga kommuns beslut följer Trafikverkets synpunkter.

Skogsstyrelsen:

Under punkt A10 bör även träd som faller vid villatomt tas med.

- Svenljunga kommun lägger till detta i texten.

Sveriges geologiska undersökning:

SGU önskar att de geologiska förutsättningarna kort beskrivs i skötselplanens naturbeskrivning.

- Svenljunga kommun lägger till detta i texten.

Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten har lämnat sina synpunkter under arbetet med markåtkomsansökan, vilka har integrerats i beslutsdokumentet.

Samråd med föreningar

Svenljungabygdens Naturskyddsförening, Södra Älvsborgsborgs Naturskyddsförening, Södra Älvsborgs fiskevattenägarförbund, Västergötlands ornitologiska förening samt Sexdrega byalag har fått förslaget för kännedom och givits möjlighet att yttra sig.

Västra Götalands ornitologiska förening (VgOF) ser positivt på reservatet och bekräftar att området utgör viktig naturkärna för så väl häckande som rastande fåglar. De nämner drillsnäppa, försärla och strömstare som arter att ta hänsyn till då de häckar i reservatet. VgOF vill uppmärksamma på att oförsiktig röjning kan skada fågellivet och att de gärna bistår med sin kunskap vid planering av åtgärder.

Svenljungabygdens naturskyddsförening ställer sig helt bakom VgOFs yttrande.

Samråd med sakägare

Under 2017 har samråd genomförts med sakägare.

Karin Appलगren har inga synpunkter på reservatet så länge det bara rör den del av hennes fastighet som är i vattnet. Sveaskog anser att igenläggning av diken kan vara en bra restaureringsåtgärd men att det bör förtydligas i beslutet att åtgärden inte ska vara på bekostnad av möjligheten att bruka marken utanför reservatet. Svenljunga kommun förtydligar i texten. Håkan Ölander vill att återställningen av forsen i södra delen av reservatet ska göras från den västra stranden vid fastighet Buttorp 2:6 och Sexdrega 2:10. Svenljunga kommun skriver in det i skötselplanen. Det går att lösa då det är på den sidan som ån är mest rensad, den östra sidan är redan återställd som kvill. Magnus Carlsson ifrågasätter framförallt om naturreservatets biologiska värden är så stora att naturreservatsbildning är motiverad. Med hänvisning till bland annat förstudien inför reservatsbildningen, utpekanden som Regionalt värdefullt vatten för natur och Värdefullt vatten, Fiskeriverket, så anser Svenljunga kommun att området motiverar områdesskydd med reservatsbildning. Resterande sammanfattning på Magnus Carlssons synpunkter redovisas i bilaga 6 till beslutet.

Samtliga berörda mark- och sakägare enligt bilaga 5 har förelagts enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att yttra sig över förslag till beslut med föreskrifter och skötselplan. Se sändlista.

Endast Magnus Carlsson ägare av fastighet Buttorp 2:6 inkom med yttrande efter föreläggandet. I yttrandet sägs inget nytt som påverkar kommunens bedömning av reservatets föreskrifter och skötsel. Svenljunga kommun kommer att besvara Magnus Carlssons övriga synpunkter utanför reservatsdokumenten.

Fastigheterna Buttorp 2:15 och Billeberg 4:16 har valt att få intrångsersättning. Avtal ännu inte skrivet. Buttorp 2:6 har inte godtagit den intrångsersättning eller köpesumma som kommunen via förhandlaren erbjudit.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna m.m.

Om det finns särskilda skäl får Svenljunga kommun medge dispens från föreskrifterna för naturreservatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med naturreservatet. Om det finns synnerliga skäl får Svenljunga kommun helt eller delvis upphäva beslutet om naturreservatet (7 kap. 7 § miljöbalken).

Annan lagstiftning gäller som vanligt

Vid sidan av föreskrifterna för naturreservatet gäller annan lagstiftning som vanligt. Lagar och föreskrifter som bedöms vara av särskild betydelse för att syftet med naturreservatet ska uppnås är t.ex. följande:

- Regler om körning i terräng i terrängkörningslagen och terrängkörningsförordningen.
- Regler om fridlysning av växter och djur i miljöbalken och artskyddsförordningen.
- Regler om strandskydd i miljöbalken.

Förvaltare och förvaltningsuppgifter

- Förvaltare är Svenljunga kommun. Förvaltningen ska ske i samverkan med markägare och fiskevårdsområdesförening.
- Naturreservatets gränser märks ut i terrängen genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.
- Förvaltningen bedrivs enligt den skötselplan som fastställts av Svenljunga kommun. Skötselplanen ska ligga till grund för naturreservatets skötsel och ska vid behov revideras.

Ersättningstalan

Om överenskommelse om ersättning inte kan träffas, måste sakägare som vill göra anspråk på ersättning eller inlösen väcka talan i Mark- och miljödomstolen som får avgöra ersättningsfrågan. Sådan talan måste enligt 31 kap. 13 § miljöbalken lämnas in till

Mark- och miljödomstolen inom ett år efter att detta beslut vunnit laga kraft, i annat fall förlorar sakägaren rätten till ersättning.

Kungörelse

Beslutet kungöres på kommunens digitala anslagstavla den 20 april och i Borås tidning den 24 april.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen och gäller omedelbart även om de överklagas.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Svenljunga kommun. Skickar du med vanlig post är adressen: Svenljunga kommun, 512 80 Svenljunga. Skickar du med e-post är adressen kansliet@svenljunga.se

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar kommunen överklagandet och handlingarna till Länsstyrelsen.

Överklagandet ska ha kommit in till Kommunen inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet. Formellt anses du ha tagit del av beslutet den dag beslutet kungörs genom annons i Borås Tidning vilket beräknas ske inom 1-2 veckor efter beslutsdatum. Är du osäker på när tidsfristen om tre veckor löper ut så kan du kontakta kommunens handläggare i ärendet.

Överklagandet ska ske skriftligen. I skrivelsen ska du

- tala om vilket beslut du överklagar genom att i rubrik eller ämnesrad ange naturreservatets namn, beslutsdatum, och diarienummer
- redogöra för hur du anser att beslutet ska ändras och varför
- uppge ditt namn, adress, eventuell e-postadress och telefonnummer

I detta ärende har Svenljunga kommuns Kommunfullmäktige beslutat. Naturvårdshandläggaren och Samhällsbyggnadschefen har varit föredragande.